

Les voor groep 3-4

BOEK: **De boom met het oor**

AUTEUR: Annet Schaap

ILLUSTRATOR: Philip Hopman

ONDERWERP: natuurbeleving, het oor

Omschrijving les: “Als je een oor wilt, piep! Ga dan naar de boom.” In het park staat een boom met een oor. Een boom die luistert naar de jongen. Een jongen die thuis niet gehoord wordt, vindt een luisterend oor in de natuur. Zouden de bomen bij school ook goed kunnen luisteren? Hoe ziet een oor van een boom eruit? En wat zou je aan de boom vertellen?

TIJD: 45 minuten

RUIMTE: klaslokaal en buiten

MATERIAAL:

- boek *De boom met het oor*
- 1 stukje boetseerwas* van ongeveer 1 bij 2 cm per leerling. Snijd deze van tevoren met een simpel keukensnijmesje (of een ander boetseermateriaal zoals klei)
- 1 placemat per leerling (of een velletje papier)
- boetseergereedschap (of cocktailprikkers, ijsstokjes e.d. zie bijlage 1)
- een boom op het schoolplein, of 1 stukje schors per leerling
- snoetendoekjes, 1 doekje per leerling om de handen schoon te maken

*Boetseerwas is te koop bij de meeste grote leveranciers van creatieve schoolmaterialen en kost in verhouding ongeveer hetzelfde als een brood klei. Bijvoorbeeld via deze [website](#).

Deze les sluit aan bij:

- kerndoelen Kunstzinnige oriëntatie.
- kerndoelen Oriëntatie op jezelf en de wereld.

Vorbereiding

- Lees van tevoren het boek *De boom met het oor* aan de klas voor. Je kunt dit verspreid over een paar dagen doen, bijvoorbeeld wanneer de leerlingen hun pauzehap eten.
- Verzamel stukken schors met de kinderen tijdens een buitenactiviteit als je geen boom op het schoolplein hebt staan. Of vraag de leerlingen zelf een stuk schors of een wat dikkere tak mee te nemen naar de les.
- Leg de materialen, voorafgaand aan de les, klaar in het lokaal.

STAP 1: Oriënteren - Waar gaat het boek over?

TIJD: 10 minuten

Lees en vertel: De jongen heeft een ontdekking gedaan die hij graag met iemand wil delen. Maar niemand lijkt tijd te hebben om te luisteren. Zelfs de dieren die hij tegenkomt niet. Maar de dieren sturen hem wel door naar het park, want daar staat een boom met een oor. Een boom waaraan dieren en mensen hun verhalen kunnen vertellen. Zo vertelt de kever over zijn verdriet om zijn vriendin. En de jongen kan uiteindelijk zijn ontdekking delen: hij is niet meer de kleinste van de klas!

Bespreek: *Kennen jullie dat gevoel, dat je óntzettend graag iets wilt vertellen, maar dat er niemand in de buurt is om het aan te vertellen? Bespreek één of twee reacties uit de klas. Vraag hierbij door. Hoe voelde je je toen? Wat vond je daar zo leuk aan?*

Leg uit: *Hoe fijn zou het zijn om zelf een boom met een luisterend oor te hebben op school? Wij gaan in deze les ons eigen luisterend oor maken. Een plek waar je altijd je verhaal kwijt kunt.*

STAP 2: Onderzoeken - Voelen en kijken?

TIJD: 10 minuten

Leg uit en laat zien: *We gaan een oor maken van was. Was is een soort klei. Het wordt warm tussen je handen. Hoe warmer de was wordt, hoe beter je de was kunt kneden tussen je vingers. Laat dit zien door een klein stukje was te vervormen.*

Bespreek: *Voordat jullie zelf gaan boetseren, gaan we naar elkaars oren kijken. Wat valt je op aan de vorm? (Ronde vormen, een oorlel, een kommetje, een soort kronkelende gangetjes.) Hoe zou een oor van een boom eruitzien? Anders dan onze oren? En wat zou er dan anders zijn? (De vorm, textuur van schors, misschien groeit er een blaadje uit?)*

TIP

Je kunt ook de afbeeldingen van oren laten zien uit bijlage 1. Dierenoren ter inspiratie laten zien kan ook.

STAP 3: Doen - Boetseren

TIJD: 15 minuten

Deel uit en laat zien: Start **het filmpje** uit bijlage 2. Daarin is te zien hoe je de was kunt boetseren. Iedere leerling krijgt een blokje was en een placemat of velletje papier en start met kneden.

Boetseertips met was: Werk met je vingertoppen, knijp, pers, trek en draai.

TIP

Wanneer je met klei in plaats van was werkt, is het belangrijk dat de leerlingen het oor uit één stuk klei kneden. Dus zonder losse stukjes klei op het oor te plakken. Losse stukjes zullen namelijk bij de meeste soorten klei van het werk af vallen wanneer de klei droogt. Ook zal de meeste klei niet aan stukken schors blijven plakken. Wel kun je de oren van klei vastplakken met alleslijm of andere sterke lijm wanneer de klei is gedroogd.

Leg uit en laat zien: Om de kronkelende gangetjes van je oor te maken kun je ook gebruikmaken van boetseergereedschap of kosteloos materiaal zoals ijsstokjes, een vork of cocktailprikkers (voor meer opties zie foto bijlage 3). Laat dit zien en deel daarna gereedschap uit.

Loop langs en help: Ga de leerlingen langs om hen individueel te helpen. Stimuleer de leerlingen om na te denken over hoe hun oor eruitziet.

Bespreek: *Had de boom met het oor alleen bezoek van de jongen? Inderdaad ook van dieren zoals de stoet met kevers. Zijn er insecten die jouw oor bezoeken? En wat willen zij kwijt aan het oor? Als er tijd over is kunnen de snelle leerlingen met een restje was een klein insect maken en dat een plekje geven op het oor.*

TIP

Met een kleigereedschap met een fijne punt of een cocktailprikker kunnen leerlingen in hun wassen oor de textuur van schors tekenen.

STAP 4: Reflecteren - De oren krijgen een naam

TIJD: 10 minuten

Ruim op en rond af: Neem de leerlingen mee naar buiten naar de boom op het schoolplein. Laat de leerlingen, ter hoogte van hun eigen oor, hun wassen oor op de boomstam 'plakken' door het oor op de bast te duwen. (Zie bijlage 4 voor een impressie van wassen oren op een boomstam.)

Bespreek: *Hoe zullen we deze boom met oren noemen?*

Rond af: *Wat een goede naam! Nu hebben we echt een school waar iedereen gehoord wordt.*

TIP

Als de boom beschut staat en als de oren goed zijn aangedrukt kunnen de wassen oren zelfs op de boom blijven zitten tot de lente! In de lente kun je dan zien of de leerlingen zijn gegroeid. Komt hun eigen oor nu boven hun wassen oor uit?

VARIATIE

Wanneer je geen boom in de buurt hebt, laat je de leerlingen hun wassen oren op een stuk boomschors bevestigen door het oor daarop te duwen.

SCHOONMAAKTIP

Snoetendoekjes zijn ideaal om de plakkerige handen van de kinderen mee schoon te maken. Aan één doekje heeft een leerling genoeg. Zo voorkom je een enorme rij bij de gootsteen.

BIJLAGE 1: afbeelding oor

Bron: pixabay.com/nl/photos/oor-oor-schelp-luister-hoorzitting-2372090/

Op **deze website** staat een fotocompilatie met tien verschillende oren. Je kunt ook dierenoren laten zien ter inspiratie.

BIJLAGE 2: boetseertechnieken

Bekijk hier het instructiefilmpje over de boetseertechniek met was.

Foto: geboetseerd oor stap voor stap.

Foto: impressie verschillende wassen oren.

Foto: was bestaat in verschillende tinten. Bruin kun je ook mengen met wit. Zo krijg je verschillende kleurtonen.

Foto: blokje was van ongeveer 1 bij 2 cm.

BIJLAGE 3: kosteloos materiaal

Foto: voorbeelden kosteloos materiaal om te gebruiken als boetseergereedschap.

